

3. Лепський С. І. Зарубіжний досвід використання фінансових розслідувань у правоохоронній діяльності. *Право і суспільство*, № 2. 2015. С. 189-194.

4. Долбнєва Д. В. Шляхи трансформації системи боротьби з економічними злочинами в Україні з урахуванням досвіду країн європейського союзу. *Scientific Journal «Science Rise»*, №2-3 (55-56). 2019. С. 21-27.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Ю. Є. ХОЛОДНА, канд. екон. наук, доцент,
*Харківський національний економічний університет
ім. Семена Кузнеця
61058 Україна, м. Харків, пр. Науки, 9-А
kholodnayajulia@gmail.com*

Функціонування будь-якого банку і його успішна діяльність залежить від уміння приймати рішення, які дають йому можливість забезпечити на належному рівні ліквідність, прибутковість і захист від негативного впливу банківських ризиків. Тому актуальним в сучасних умовах функціонування банківської діяльності є пошук реальних шляхів мінімізації ризиків та відповідно до цього отримання додатних фінансових результатів банківськими установами. Управління прибутком банку є необхідною складовою успішного функціонування та подальшого розвитку вітчизняного фінансового сектору.

Дослідженням проблематики управління фінансовими результатами банку займалися такі вчені як: В. О. Іванова, О. А. Криклій, К. Л. Ларіонова, О. О. Рибалка, О. М. Сидоренко, Є. А. Ящук, та ін.

Управління прибутком банку – це процес прийняття та реалізації управлінських рішень щодо формування, розподілу і використання прибутку [2, с. 233]. Вирізняють декілька показників прибутку: економічний, балансовий, прибуток до оподаткування, чистий, а також нерозподілений прибуток [1, с. 58].

Ефективний механізм управління прибутком банку дає змогу в повному обсязі реалізувати цілі і завдання, що стоять перед банком. Визначення кінцевого фінансового результату діяльності банку передбачає аналіз: джерел прибутку; доходів банку (структурний аналіз, оцінку рівня доходів); видатків банку (структурний аналіз, оцінка рівня видатків); абсолютного розміру прибутку та факторів, що на нього впливають; фінансових коефіцієнтів прибутковості (вивчення динаміки коефіцієнтів, оцінку коефіцієнтів з погляду їх нормативного рівня, факторний аналіз динаміки коефіцієнтів).

Стратегія управління прибутком розробляється кожним банком індивідуально. Проте виділяють два основні типи стратегії управління прибутком банку [2, с. 233]:

стратегія максимізації прибутку, що передбачає свідоме прийняття підвищеного ризику та реалізується через переважання застосування незбалансованих підходів до управління активами і пасивами банку;

стратегія мінімізації ризику, яку обирають в тому разі, коли рівень прибутку банку задовольняє керівництво й акціонерів, а основною метою є стабілізація фінансових результатів.

За даними НБУ, в 2021 р. в Україні платоспроможні банки отримали 77,5 млрд грн чистого прибутку, що майже вдвічі більше, ніж у 2020 р. році (39,7 млрд грн), та на 33% більше, ніж у 2019 р. (58,4 млрд грн). Рентабельність капіталу сектору зросла до 35,2% порівняно з 19,2% у 2020 р. [3].

Станом на 01.01.2022 р. із 71 платоспроможного банку 66 були прибутковими та отримали чистий прибуток 77,9 млрд грн, що перекрило збитки п'яти банків на загальну суму 0,4 млрд грн Прибуток сектору концентрований: п'ять найприбутковіших банків сформували 67% усього прибутку [3].

Пригнічений попит на банківські послуги та реалізація кредитного ризику внаслідок війни призвели до збитковості банківського сектору вперше за останні п'ять років. З метою збереження операційної ефективності банківського сектору, банківські установи мають адаптувати власні бізнес-моделі до функціонування в кризових умовах.

Процес адаптації банківського бізнесу до сучасних умов, потребує перегляду підходів до управління прибутком у бік застосування як окремих елементів так і комплексу антикризового управління банком.

Підходи до управління прибутком (фінансовими результатами) на тлі воєнного стану в Україні мають бути спрямовані на виявлення резервів зростання рентабельності, пошук та розробку заходів із використання виявлених резервів.

Основними напрямками щодо максимізації прибутку та рентабельності банківських установ за таких умов функціонування, на думку автора, є такі:

- перегляд рівня процентної ставки за активними та пасивними операціями банку з метою збереження обсягів операцій та клієнтської бази;
- розробка заходів із збільшення групи активів, що приносять процентний дохід;
- забезпечення зростання непроцентних доходів;
- заходи щодо зменшення рівня кредитного ризику;
- нарощення власних коштів банку;
- оптимізація організаційної структури управління банком;
- подальше впровадження новітніх банківських технологій.

Виконання поставлених завдань управління прибутком банку дозволить максимізувати його рівень за прийняттого рівня ризику, сформувати достатній обсяг фінансових ресурсів, забезпечити зростання

ринкової вартості банку та задовольнити інтереси акціонерів найманих працівників банку.

Список використаних джерел:

1. Іванова В. О. Економічна сутність прибутку комерційного банку та джерела його формування / В.О. Іванова, С.Ф. Кантур // *Культура народів Причорномор'я*. – 2012. – № 253. – С. 57-60.

2. Ларіонова К.Л. Методичні підходи до формування механізму управління прибутком банку / К.Л. Ларіонова, О.С. Кузьміна // *Вісник Хмельницького національного університету*. – 2014. – №4. Том 2. – С. 230 – 235.

3. Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ МЕДИЧНОГО ТУРИЗМУ (ЕКСПОРТУ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ)

В. А. ХУДАВЕРДІЄВА, канд. екон. наук, доцент
Державний біотехнологічний університет
61002 Україна, м. Харків, вул. Алчевських, 44
viki75807@gmail.com

Лікувально-оздоровчий туризм як сегмент туристського ринку займає відносно невелику частку в загальносвітовому туристському потоці, проте він став глобальною індустрією, що використовує зростаючий попит на медичні послуги найширшого спектра. Процеси диверсифікації в медичній галузі призвели до сегментації лікувально-оздоровчого туризму на три форми: медичний, оздоровчий та реабілітаційний туризм. Відповідно до індексу Медичного туризму (МТІ), а також звітів дослідницьких корпорацій Oxford Economics і Visa, до 2025 р. у світі оборот у сфері медичного туризму досягне понад 3 трлн дол. США. Сьогодні світовий ринок медичного туризму оцінюється в 439 млрд дол. США щорічно. У найближчі 10 років він зростатиме не менш як на 25% на рік [1].

За прогнозами Всесвітньої організації охорони здоров'я, через кілька років медичний туризм стане однією з головних галузей у світовій економіці. Велика кількість країн вживала і робить значні зусилля для розвитку експорту медичних послуг. Розвиток в'їзного медичного туризму значно розвиває медичну галузь, і мультиплікативно відбивається на всьому високотехнологічному секторі (оснащення медичним обладнанням, підвищення кваліфікації медичних працівників, розвиток інформаційних технологій), а також збільшує ВВП країни. Частина дій урядів була успішною, інша частина - не призвела до бажаних результатів. Міжнародний науково-дослідний центр охорони здоров'я (IHRC) спільно з Міжнародною асоціацією медичного туризму (МТА) опублікував Індекс медичного